

ÅRSRAPPORT 2019

MOLDE KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Innhold

Nøkkeltall	s 3
Årsmelding	s 4
Økonomisk resultat	s 14
Kontantstrømoppstilling.....	s 21
Noter.....	s 23
Revisors beretning.....	s 45
Aktuars beretning	s 47

Nøkkeltall

Avkastning	2019	2018
Verdijustert avkastning	10,25%	-0,92%
Bokført avkastning	4,9%	4,7%

Resultatanalyse	2019	2018
Renteresultat	44,1	38,2
Risikoresultat	-3,4	12,9
Administrasjonsresultat	2,9	2,8

Våre medlemmer	2019	2018
Medlemmer	2462	2407
Pensjonister	969	908
Oppsatte	4898	4606

Diverse nøkkeltall	2019	2018
Endring kursreguleringsfond	105,0	-95,3
Kursreguleringsfond	174,8	69,8
Resultat av teknisk regnskap	2,0	11,8
Resultat av ikke teknisk regnskap	16,7	20,3
Resultat før skatt	18,8	32,1
Skattekostnad	-4,7	-7,7
Totalresultat	14,1	24,3
Avkastning risikoutjevningfondet	-1,3	1,3
Overføring til risikoutjevningfondet	0,0	0,0
Overføring til annen opptjent egenkapital	-12,8	23,1
Total balanse	2 385	2 074
Premiereserve	1 685	1 548
Tilleggsavsetninger	185	141
Risikoutjevningfond	29,3	28,0
Premiefond	5,0	27,6

Årsmelding

Hovedoppgaven for Molde kommunale pensjonskasse (MKP) er å sikre fremtidige pensjonsutbetalinger for ansatte i Molde kommune og deres etterlatte.

Styret har som mål å forvalte pensjonsmidlene på en økonomisk god og bærekraftig måte og å redusere kommunens pensjonskostnader.

MKP ligger godt an sammenlignet med andre kommunale pensjonskasser både når det gjelder administrasjonskostnader, avkastning og soliditet.

Året 2019 gav rekordhøy avkastning på pensjonsmidlene og rettet opp det svake resultatet fra 2018. Resultatet sikrer fortsatt god soliditet slik det ser ut ved årsskiftet. Pensjonskassen har et godt grunnlag for videre drift, selv om åpningen av 2020 viser kraftige fall i finansmarkedene.

Kommunereformen ble slutført i 2019 og resulterer i flere medlemmer, og økt kapital i MKP ved at tidligere Nettet og Midsund sine pensjonsordninger i KLP flyttes til MKP pr 1.januar 2020.

Virksomheten

Molde kommunale pensjonskasse (MKP) er en pensjonsordning for ansatte i Molde kommune med tilhørende virksomheter. Offentlig godkjente sykepleierne og lærere i skole, som har lovpålagt medlemskap henholdsvis i Kommunal landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) er unntatt.

MKP ble opprettet 1.januar 2008 av Molde kommunestyre, med formål å yte pensjoner til kommunens ansatte og deres etterlatte i samsvar med gjeldende avtaler og offentlig regelverk.

En pensjonskasse som MKP er en selvstendig juridisk enhet, underlagt lover og regler som gjelder for finans- og forsikringsbransjen. Pensjonskasser står under tilsyn av Finanstilsynet.

I tillegg til Molde kommune som basisorganisasjon dekker pensjonskassen også Molde Vann og Avløp KF, Moldebadet KF, Molde Eiendom KF og Molde Kino AS (foretakene). Som følge av organisasjonsendringer vedtatt i kommunen går Molde folkebad KF ut som eget foretak fra 1.1.2020. I tillegg er Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS vedtatt opprettet i 2019. Dette selskapet har

vedtatt å velge MKP som pensjonsordning fra 1.1.2020.

Aktive medlemmer ved utløpet av 2019 er 2462, og 969 pensjonister får månedlig utbetalt pensjon. Endringer i kommunestruktur som er vedtatt i 2019 medfører overføringer fra Nettet og Midsund kommuner både av pensjonsmidler og medlemmer fra årsskiftet 2020.

MKP har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive virksomhet som kommunal pensjonskasse og har inngått pensjonsforsikringsavtale med Molde kommune og med foretakene nevnt i foregående punkt.

MKP er medlem av Pensjonskasseforeningen.

Visjon og målsettinger

Overordnet mål

MKP skal utbetale rett pensjon til rett person til rett tid etter gjeldende regelverk og samtidig forvalte pensjonskapitalen på en ansvarlig, balansert og bærekraftig måte.

Strategier

Pensjonskassen skal:

- være Molde kommunes foretrukne pensjonsleverandør
- levere de avtalte pensjonsprodukter i samsvarende med gjeldende rammebetingelser
- bistå kommunen og virksomhetene i pensjonsfaglige spørsmål
- styrke kommunens utnyttning og utvikling av eiendom
- sørge for at kommunen og rettighetshaverne mottar relevant informasjon og bistand
- fastsette en investeringsstrategi som er ansvarlig, bærekraftig og etisk forsvarlig.
- oppnå optimal avkastning på forvaltet kapital i henhold til investeringsstrategien med en målsatt årlig avkastning som er bedre enn benchmark.
- etablere en balansert risikoprofil, med en akseptabel bufferkapital.
- drive effektivt

Målene skal oppnås gjennom faglig kompetanse, godt samarbeid med kommunen, serviceinnstilling, god risikojustert kapitalavkastning og effektiv administrasjon. Det legges vekt på god service overfor medlemmene, pensjonister og arbeidsgivere.

Organisasjon

MKP driver i prinsippet med 3 hovedaktiviteter; administrasjon, forsikring og kapitalforvaltning. Oppgavene utføres ved hjelp av styret, innkjøpte tjenester og egen daglig ledelse.

MKP har egne vedtekter og styret er øverste organ.

Styret bestod i 2019 av tre menn og to kvinner med følgende medlemmer og personlige vara-medlemmer:

Oppnevnt av kommunestyret

- Roar Beck (H) styreleder
- Gerd Marit Langøy (H) varamedlem
- Thorbjørn Myhre (AP) nestleder
- Kristin Støre (AP) varamedlem
- Margareth Hoff Berg (FrP) styremedlem
- Bjørn Jæger (BOR) varamedlem
- Mathias Øvrebø (ekstern) styremedlem
- Rolf Myhre (KRF) varamedlem

Utpekt av organisasjonene

- Ann Mari Mordal, styremedlem
- Lars Petter Kjerstad, varamedlem

Observatør

- Kurt Magne Thrana

Styret er fornøyd med kjønnsfordelingen, og tiltak med tanke på likestilling er derfor ikke prioritert. Det er avholdt 5 fysiske styremøter i 2019 og to møter pr telefon.

Det er valgt nytt styre for perioden 2020 – 2023.

Administrasjon

Kontoradresse for pensjonskassen er Rådhusplassen 1 i Molde.

Magne Orten er ansatt som daglig leder i 60 % stilling.

Det er inngått avtaler med Storebrand Pensjons-

tjenester AS om administrasjon, med Helge Henanger som koordinator. Under denne avtalen leveres bistand til daglig leder, medlems-administrasjon, forsikringsteknisk administrasjon, aktuar-tjenester v/Aktuarene Lillevold & Partners med Isabelle Graasvoll som ansvarlig aktuar, regnskapsførsel v/BDO med Grete Hallingbye som ansvarlig. Revisor er Ernst & Young med Knut Aker som ansvarlig revisor; i slutten av året overtok Johan-Herman Stene denne rollen.

Når det gjelder kapitalforvaltning er det inngått avtale med Storebrand Asset Management AS (SAM) som hovedforvalter representert ved Ivar Waage. Kapitalen forvaltes gjennom produkter i Storebrand og gjennom avtaler med 6 andre fondsforvaltere. SAM rapporterer felles for alle forvalterne.

Informasjon om MKP finnes på Molde kommunes hjemmesider.

Samfunnsansvar

Pensjonskassens samfunnsansvar er i første rekke å levere offentlig tjenestepensjon til medlemmene på en kostnadseffektiv måte. MKP har vedtatt etiske retningslinje for kapitalforvaltningen som i hovedsak har grunnlag i prinsippene som oljefondet bruker.

Aktiviteten i MKP er ikke av en karakter som forurenser det ytre miljø.

Styret har i 2019 bestilt en bærekraftrapport på investeringene for å legge et grunnlag for å bygge en struktur/tiltaksplan for å følge opp kapitalforvalternes kriterier på området.

Nye Molde kommune og pensjonsordning

Molde, Nesset og Midsund kommuner vedtok i 2019 slå seg sammen til én kommune fra 1.1.2020. De har samtidig vedtatt å bruke MKP som pensjonsordning for den nye kommunen.

Flytting av pensjonsordningene fra KLP til MKP er formelt gjennomført pr årsskiftet.

Kompetanse og egnethet

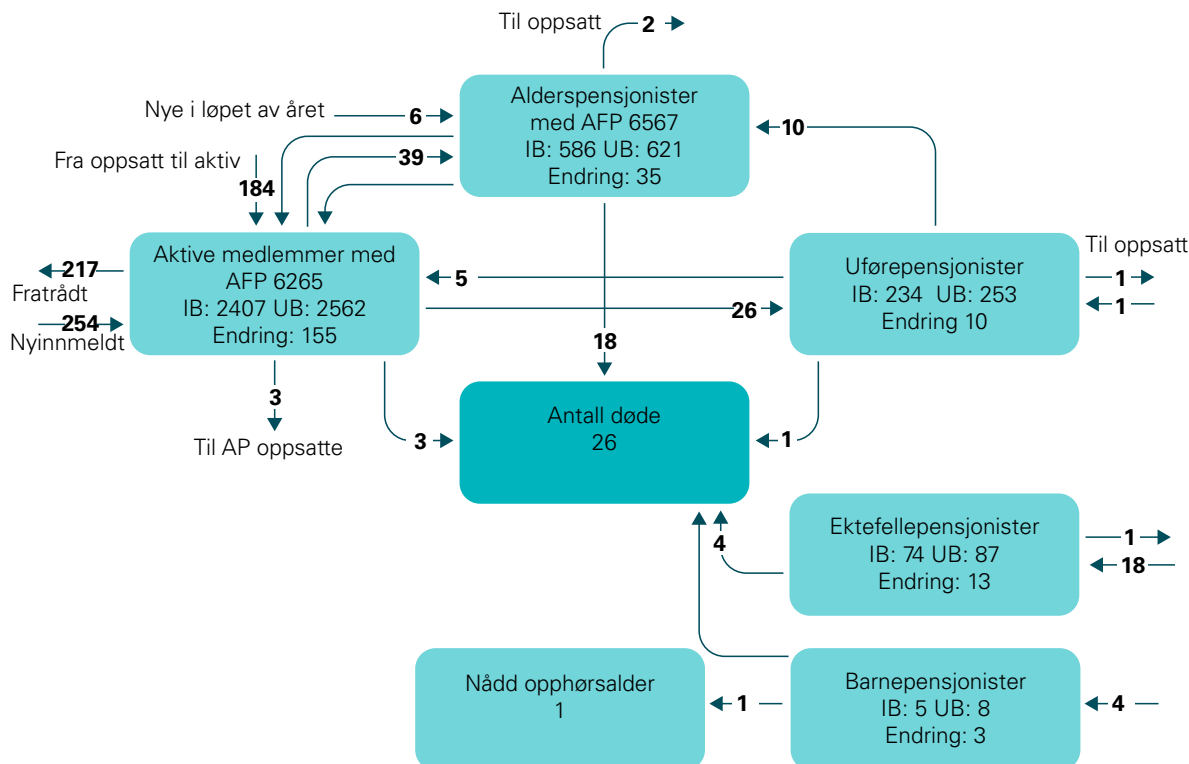
Styret vedtar årlig en egen plan med strategier for styrking av kompetansen hos styret og daglig leder i samsvar med finansforetakslovens bestemmelser om risikostyring og internkontroll, jfr. Finanstilsynets rundskriv 14/2015 om egnethet. Tiltakene består i aktuell skriftlig informasjon, foredrag og refleksjon i styret og deltakelse på faglige konferanser.

Enkeltmedlemmer av styret, styreleder og daglig leder har i 2019 deltatt på flere faglige seminar og konferanser, herunder den årlige pensjonskonferansen i Sandefjord i regi av Pensjonskasseforeningen, og Storebrands årlige konferanser innen pensjon og finans.

Utvikling i pensjonsbestanden

Det var 24 pensjonister (26) i gruppen AFP 62-64 år i 2019, og 22 pensjonister (16) i gruppen AFP 65-67 år. Tallet i parentes gjelder året 2018. AFP pensjonistene ligger i tallene i tabellen.

Kategorier	2019	2018	Økning
Antall aktive	2 462	2 407	55
Alderspensionister	619	586	33
Uføre pensjonister	253	243	10
Ektefellepensjonister	87	74	13
Barne pensjonister	8	5	3
Fleksible pensjonister	2		2
Oppsatte rettigheter	4 898	4 606	292
Antall forsikrede	8 329	7 921	408

Bevegelser i medlemsmassen:

Antall aktive medlemmer økte med 55 fra 2018 til 2019. Det er til sammen 8329 forsikrede i MKP ved årsskiftet når man ser aktive, pensjonister og oppsatte rettigheter samlet. Fordelingen av medlemmer på kommunen og de enkelte foretak fremgår av note 26.

Kommunen arbeider systematisk med oppfølging av sykmeldte, der personalstab i samarbeid med enhetslederne følger opp medarbeiderne tett, med ansvarliggjøring hos alle parter. Kommunen driver holdningsskapende arbeid med fokus på verdiskaping, aktivitetsplikt og nærvær for at arbeidstakere skal komme tidligere tilbake til arbeidss fellesskapet. Tanken er å unngå overgang til uførhet, samtidig som det arbeides med motivering og tilrettelegging for å få uføre tilbake i arbeid.

Oppsatte rettigheter

Forskrift for tjenstepensjon fastsetter følgende: «Medlem som slutter i arbeidsgiverens tjeneste uten å få rett til straks begynnende pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiveren, og som derved blir utmeldt av pensjonsordningen, har rett til oppsatt pensjon hvis faktisk opparbeidet medlemstid er på minst 3 år».

Premieinntekter og pensjonsytelser

Det er mottatt kr 173 159 140 i premieinntekter i 2019. I dette er arbeidstakernes andel tatt med. Den utgjør 2% av pensjongivende inntekt og trekkes av arbeidsgiver. Øvrig premie betales i sin helhet av arbeidsgiver. Av innbetalt premie går nærmere en tredjedel til pensjoner, mens det resterende går til oppreservering av fremtidige pensjoner.

MKP anvender en dynamisk dødelighetstariff, K2013, og er fullfinansiert i tråd med denne.

Premiereserven på kr 1 684 927 er beregnet med en gjennomsnittlig grunnlagsrente på 2,5%.

Det er utbetalt pensjoner med til sammen MNOK 65 930 fra MKP i 2019. Pensjonen til den enkelte pensjonist fastsettes ut fra lønn og opptjenings-tid. Den reguleres videre gjennom Stortingets år-lige vedtak om justering av Folketrygdens grunn-beløp (G), fratrukket 0,75 %. Pensjonene fra MKP samordnes med andre offentlige pensjonsordninger og trygdeytelser.

Avtalefestet pensjon (AFP) for personer mellom 62 og 65 er ikke en forsikret ytelse etter Hovedtariffavtalen. Pensjonskassen administrerer ordningen og arbeidsgiver refunderer de løpende faktiske utgifter fullt ut.

AFP etter fylte 65 år ytes etter pensjonskassens vedtekter; Hovedtariffavtalen tilsier at også risikoen knyttet til denne gruppen er en ikke forsikringsbar ytelse. Utbetalte beløp skal imidlertid utjevnes på alle i MKP. Det innebærer at arbeidsgiver refunderer alle løpende utgifter også for denne varianten. Det var til sammen 46 pensjonister som mottok AFP i 2019.

Overføringsavtalen

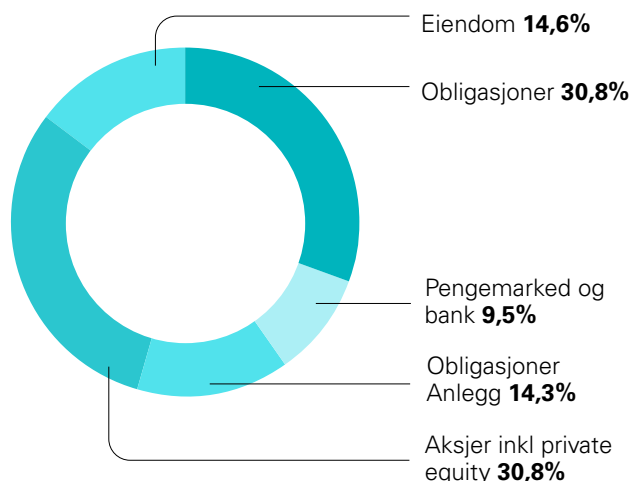
MKP har signert den norske overføringsavtalen. Avtalen sikrer at opptjente pensjonsrettigheter i pensjonsordninger som i hovedsak gir de samme rettigheter for arbeidstaker, blir slått sammen og overført til den siste og utbetalende ordningen. Dette gjør det enklere og mer pensjonsuavhengig for arbeidstakere å flytte mellom arbeidsgivere og pensjonsordninger. Utbetalingene refunderes forholdsvis mellom pensjonsordningene.

Under Overføringsavtalen er det opprettet en sikringsordning med et eget tilskudd og tilslutning fra arbeidsgiver. Denne ordningen sikrer utbetaling av pensjon i tilfeller med bortfall av arbeidsgiver og premieinnbetaling. Overføringsavtalen og sikringsordningen administreres av Statens Pensjonskasse.

Kapitalforvaltning

Samlet forvaltningskapital er MNOK 2 361 pr utgangen av 2019. All kapitalforvaltning skjer på bakgrunn av forvaltningsstrategien som styret vedtar. Innen rammen av gjeldende regelverk og strategi, er kapitalforvaltningen i MKP styrt av målet om å finansiere mest mulig av pensjonsordningens kostnader og avsetninger gjennom premiebetaling og kapitalavkastning, og dermed redusere behovet for direkte kapitalinnskudd fra arbeidsgiver.

Kollektivporteføljen (innbetalt av medlemmene og arbeidsgiver) og selskapsporteføljen (egenkapitalen) forvaltes adskilt. Ved utgangen av 2019 var kollektivporteføljen grovt sett plassert slik i finansmarkedet:

Strategien beskriver en fordeling på / vektning mellom aktivaklasser, der hensikten er å finne en balansert spredning for å oppnå høyest mulig avkastning. I strategiarbeidet er det en utfordring å finne plasseringer for kapital som utnytter at aktivaklasser svinger i utakt og dermed, gjennom spredning av kapitalen, muliggjør maksimal avkastning med moderat risiko.

Styret har kontinuerlig oppmerksomhet rundt strategien for kapitalforvaltning for å ha en balanse i plassering av porteføljen som sikrer avkastningen. Styret er imidlertid også opptatt av å ha en moderat risikoprofil selv om dette kan gi lavere avkastning enn en profil med høy risiko. Soliditeten gir imidlertid muligheter til å stimulere avkastningen gjennom justering av profilen.

Aksjeandelen i MKP's portefølje ligger noe i overkant av snittet for kommunale pensjonskasser.

Bærekraft

MKP's etiske grunnlag for kapitalforvaltningen er i utgangspunktet lagt opp etter samme hovedprinsipper som gjelder for Statens Pensjonsfond. Styret har vedtatt egne etiske retningslinjer bl.a. med bestemmelser som gjelder kapitalforvaltningen:

Pensjonskassens midler søkes investert i selskaper som overholder menneskerettigheter, arbeidstageres rettigheter og korrupsjonslovgivning, samt har en miljømessig bærekraftig forretningsførsel, og som ikke er involvert i produksjon av tobakk eller kontroversielle våpen som landminer, klasevåpen og atomvåpen, eller annen uakseptabel forretningsførsel. Kriteriene skal baseres på anerkjente standarder som for eksempel

FNs Global Compact-prinsipper, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, internasjonale ILO-konvensjoner, Ottawa-avtalen (landminer) og Klimakonvensjonen.

Styret har bestilt en bærekraftsrapport fra hovedfovalter for å vurdere forvaltningen i forhold til MKP's etiske retningslinjer.

Eiendom

Eiendomsporteføljen i MKP består av andeler i Storebrand Eiendomsfond på MNOK 158,5 pluss følgende eiendommer i Molde sentrum:

1. Rådhusplassen 1 (Rådhuset)
2. Storgata 31
3. Storgata 33
4. Gotfred Lies plass 2

Eiendommene regnskapsførers til virkelig verdi i samsvar med regnskapsforskriftene. Verdi og realkrav ble vurdert av takstmann i Hammerø og Storvik Prosjekt AS.

Alle eiendommene leies ut til Molde kommune på langsiktige avtaler.

Leien for alle eiendommer reguleres årlig pr 1.1. tilsvarende konsumprisindeksen.

Justert verdi på Eiendommene Samlet for Selskaps og kollektivporteføljen	1000 NOK
Inngående balanse	316.900
Årets tilgang/påkostninger 2018	23.905
Verdijustering/takst	9.995
Utgående balanse	350.800

Det er anvendt et realavkastningskrav på eiendommene på 4,8 % (1) 4,8% (2) 5,6 % (3) og 6,0 % (4) i samsvar med takstmanns vurdering. Utgangspunktet er en vurdering av eiendommens verdi ut fra leieavtalene, og i forhold til krav til forrentning som normalt stilles i dagens eiendomsmarked i Molde sentrum. Se note 10.

Det ble på slutten av året inngått kjøpekontrakt med Gotfred Lies plass1 AS om overtakelse av eiendommen Gotfred Lies plass 4 pr 1.januar 2020. Eiendommen leies ut til Molde kommune etter samme prinsipper som de øvrige eiendommene.

Storgata 31 ble tatt i bruk igjen av leietaker Molde kommune pr 1.november 19, etter en totalrenovering til en samlet kostnad på ca 28 mill, noe som gir en merverdi på eiendom i samarbeidet MKP og kommunen.

Molde Rådhus er lagt inn fra Molde kommune som egenkapital. Utnyttelse av fast eiendom finansielt er en av mulighetene kommunen har gjennom egen pensjonskasse til å aktivere verdien i kommunal eiendom. Dette var et sentralt element ved opprettelsen av kassen. Bruk av eiendom har virket stabiliserende og gitt positive økonomiske og praktiske resultater . MKP har fungert som et verktøy for utvikling av kommunens kontoreiendommer samtidig med å generere kontantstrøm i pensjonskassen. Kommunens prinsipp om å eie fremfor å leie lokaler blir delvis ivarettatt gjennom eiendommene som ligger i MKP.

Avkastning

Verdijustert avkastning er avkastning gjennom året medregnet ikke-realisererte gevinster/tap. Høyere risiko (aksjer/fond) gir sannsynlighet for høyere verdijustert avkastning i et sterkt aksjemarked med tilsvarende mulighet for et svakt resultat i et sviktende aksjemarked. MKP har i 2019 hatt en aksjeandel på ca 31 % (som i 2018) og med et godt aksjemarked ble følgelig den verdijusterte avkastningen god i 2019.

Bokført avkastning er løpende avkastning gjennom året utenom ikke-realisererte verdiendringer. Bokført avkastning danner noe av grunnlaget for årsregnskapet og resultatanalyse. De ikke-realisererte verdiendringene (kursreguleringsfond) vil svinge med markedsutviklingen, og også endres ved realisering av aksjer/fond. Pensjonskassen må tidvis realisere verdipapirer for å klare sitt årlige rentekrav som er grunnlagsrenten. Dette gir utslag på regnskapsresultatet. Bokført avkastning 2019 ligger på 4,87%.

Verdijustert avkastning er det måltallet som angir hvorvidt pensjonskassen har hatt en god kapitalavkastning i løpet av året. MKP hadde i 2019 en verdijustert avkastning på 10,25 %, mens KLP til sammenligning ligger på 8,5% Verdijustert avkastning for MKP i 2018 var minus 0,9 %. Avkastning beregnes etter Forskrift for kapitalavkastning også kjent som Dietz modifiserte formel. Verdijustert gjennomsnittlig avkastning av investert kapital i MKP i perioden 2008–2019, sammenlignet med KLP og med gruppen selvstendige sto-

re og små, offentlige og private pensjonskasser viser at MKP ligger over både KLP og snittet av frie kasser.

Valutasikring

MKP valutasikrer det meste av valutaeksponering knyttet til utenlandske plasseringer. De siste årene har den norske kronen svekket seg og gevinster på plassering i andre valutaer er i stor grad utlignet av tap på sikringskontrakter. Valutagevinstene oppstår primært i globale aksjefond og hensyntas ikke i det bokførte regnskapet før realisasjon, mens tap på sikringskontrakter bokføres løpende ved kvartalsvis rullering.

Resultatoversikt 2019

Pensjonskassens resultater kommer fra

- Renteresultat
- Risikoresultat
- Administrasjonsresultat

Resultat 2019	
Administrasjonsresultat	2 914 474
Risikoresultat	-3 998 022
Renteresultat	44 115 728

Risikoresultatet belastes egenkapitalen, mens administrasjonsresultatet føres til styrking.

Renteresultatet fordeles slik:

Renteresultat	
Kapitalavkastningsrente til RUF	1 305 770
Tilleggsavsetninger	42 809 968

Renteresultatet er avkastningsresultatet som overstiger den garanterte renten, og utgjør forskjellen mellom den bokførte avkastningen og den årlige rentegarantien til medlemmene.

Risikoresultatet viser at pensjonskassen utvikler seg som forventet forsikringsmessig. Resultatet

fremkommer som en følge av om levealder, dødelighet og uførhet avviker fra det som er forutsatt i premietariffene

Administrasjonsresultatet avhenger av inntekter som skriver seg fra elementer i totalpremien, og om disse er fastsatt ut fra et riktig forventet nivå på pensjonskassens kostnader.

Premiefond og premie

Avsetninger til premiefond er kommunens mulighet til å disponere midler til betaling av premie.

I pensjonskassens overordnede strategi er det formulert et mål om en årlig avsetning til premiefondet. Premiefondet fordeles på kommunen og medlemsforetakene.

Siden oppstarten i 2008 er det totalt avsatt 288 mill kr til premiefond.

Samlede premieinntekter for 2019 utgjør NOK 173 159 140 . Premien er dekket ved direkte innbetaling fra kommunen og overføringer fra premiefondet.

Per 31.12.2019 utgjør premiereserven i MKP for sikring av opptjente pensjonsrettigheter (aktive, pensjonister og oppsatte) MNOK 1 685, premiefondet MNOK 5, tilleggsavsetninger MNOK 185 og kursreguleringsfondet MNOK 175.

Solvenskapitaldekning

MKP benytter nå Solvenskapitaldekning som sitt primære styringsparameter. Siden 1. januar 2019 er solvenskapitaldekning innført som et bindende kapitalkrav. Soliditetskravet innebærer at pensjonskassene må ha tilstrekkelig egenkapital til at det med høy grad av sikkerhet vil kunne dekke potensielt tap fra alle deler av virksomheten basert på en utregnet stresstest.

Ansvarlig kapital skal minst være like stor som solvenskapitalkrav til enhver tid. Dersom ansvarlig kapital kommer under grensen på 100 % skal pensjonskassen ta kontakt med Finanstilsynet og utarbeide en plan for å komme over grensen innen kort tid (ved å øyeblikkelig redusere sin risikokspesjonering eller hente mer kapital).

Det er innført noen overgangsregler frem til 2032. Det er solvenskapitaldekning med overgangsregler som skal være over 100%.

Pensjonskassens soner			
Solvenskapitaldekning	> 125%	<= 125%	>= 110%
Solvenskapitaldekning uten overgangsregler	> 125%	<= 125%	>= 110%

Utviklingen 2018 – 2019	31.12.2019	31.12.2018
Solvenskapitaldekning	168%	170%
Solvenskapitaldekning uten overgangsregler	162%	170%

Samtidig skal styret overvåke solvenskapitaldekning uten overgangsregler, og sørge for at den kommer i grønn sone definert av risikostrategien, over tid.

Grønn sone – Fra 125 til 180%

Gul sone – Melom 110 og 125, og over 180%

Rød sone – Under 110 %

MKP tåler overgangen til det nye kravet med god margin.

Risiko/internkontroll

Det eksisterer flere former for risiko i en pensjonskasses aktivitet, de er knyttet til aksjehandel, valuta, marked, kreditt, renter, forsikring, likviditet. Risikostyringen har til hensikt å sikre at kassen til enhver tid har evne til å innfri sine forsikringsmessige forpliktelser. Identifisering, kontroll og styring av risiko er viktige forutsetninger for god forvaltning av verdier knyttet til både kapitalforvaltning og forsikring og er prioriterte oppgaver i styrets virksomhet.

I strategien for kapitalforvaltning fastsetter egne rammer for risiko. MKP har en langsiktig horisont på plasseringene og søker en best mulig avkast-

ning innen definerte risikorammer. Den langsiktige horisonten tilsier en høyere andel av kapitalen plassert i aksjer og obligasjoner med lang løpetid, fremfor bankinnskudd og pengemarkedsplasse- ringer med lavere risiko.

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med moderat risiko knyttet til sannsynligheten for svingninger i aktivas verdi. Pensjonskassens kapitalforvaltnings- og likviditetsstrategi revideres årlig.

Operasjonell risiko vurderes fortløpende og blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Styret har i året gått gjennom pensjonskassens dokumentasjon av vesentlige risikoer, konsekvenser og kontrolltiltak relatert til internkontrollforskriften og finner disse tilfredsstillende. Daglig leder har levert sin årlige rapport om internkontroll til styret. Revisor har levert sin uavhengige bekreftelse.

Hvert kvartal behandler styret rapport om stresstest som i hovedsak omfatter risikoer som følger av Markedsrisiko, Forsikringsrisiko, Motpartsrisiko og Operasjonell risiko.

Stresstestene rapporteres til Finanstilsynet hvert halvår.

Videre drift – utsikter fremover

Årsregnskapet er ført etter gjeldende regler og forskrifter for pensjonskasser. MKP's eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Finanstilsynets regler for plassering av pensjonskassens midler er fulgt.

Et sterkt aksjemarked (beste aksjeåret siden 2013) bidro til en god avkastning og godt resultat i 2019. Norske aksjer noe svakere enn globale. Utviklingen må ses noe i sammenheng med det svake året 2018. Det er også gode resultater fra de øvrige aktivaklasser.

Styret mener at årsregnskapet 2019 gir et rett-

visende bilde av eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat ved årsskiftet. Det har imidlertid vært en krevende start på 2020 med kraftig børsfall kombinert med historisk lave renter. Med bakgrunn i de urolige finansmarkedene besluttet styret å disponere hel årets resultat til styrking av pensjonskassens buffere. Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift og at MKP drives videre under gjeldende regelverk og rammebetingelser.

1.1.2020 ble pensjonsordningene for Midsund og Nettet flyttet fra KLP og inn i MKP noe som øker kapitalen og medlemstallet. Flyttingen medførte imidlertid også en ytterligere svekkelse av solvenskapitaldekningen sammen med svekkelsene som følger av fallet i finansmarkedene.

Basert på oppdaterte markedsverdier for de finansielle investeringene (med unntak av investeringer i eiendom) og renteforutsetninger per 25.03.2020 er solvenskapitaldekningen estimert til 109 % (med overgangsregel). Styret har iverksatt en prosess for å vurderes flere tiltak med sikte på å forbedre solvenskapitaldekningen.

Styret har tatt initiativ til å gjennomgå MKP's organisering av oppgaveløsningene fremover. Dette blir et spennende prosjekt i kommende periode.

MKP har vært virksom i 12 år og viser gode resultater i forhold til målsettingene med etableringen. Det er kontroll på kostnadssiden, og avkastningen over tid har muliggjort styrking av bufferkapitalen og satt selskapet i posisjon til å møte fremtidige utfordringer. Selskapet er dermed godt rustet til å ivareta sin fremste forpliktelse og samfunnsansvar som er å skape trygghet for fremtidige pensjonsutbetalinger til medlemmene.

Årsregnskapet for 2019 ble opprinnelig avlagt av styret 6. mars 2020. Grunnet styrkingen av solvenskapitaldekningen i starten av 2020 ble regnskapet avlagt på nytt 27. mars 2020.

---

*Styret i Molde kommunale pensjonskasse
Molde 27. mars 2020*

Dokumentet er signert elektronisk.

Roar Beck
styreleder

Bodil Palma Hollingsæter

Ann Heidi Paulsen Orvik

Øystein Solli

Lars Petter Kjerstad

Magne Orten
daglig leder

Økonomiske resultat

Resultatregneskap

Teknisk regnskap	Noter	31.12.2019	31.12.2018
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	2	155 655 440	142 149 910
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	32	-75 000	-50 000
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv, fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	3	17 578 700	0
Sum premieinntekter for egen regning		173 159 140	142 099 910
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		31 260 078	26 237 557
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		8 337 507	6 176 974
2.4 Verdiendringer på investeringer		105 051 724	-95 339 185
2.4 Verdiendringer på investeringseiendom		5 973 074	4 786 376
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		42 657 849	42 389 253
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		193 280 232	-15 749 025
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		636 938	955 333
5. Pensjoner			
5.1 Utbetalte pensjoner			
5.1.1 Brutto	4	-65 929 749	-57 224 130
Sum pensjoner		-65 929 749	-57 224 130

Teknisk regnskap	Noter	31.12.2019	31.12.2018
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	23	-136 754 928	-88 809 450
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	23	-44 111 713	-29 823 932
6.3 Endring i kursreguleringsfond	23	-105 051 724	95 339 185
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
6.4.1 Endring i premiefond	23	-2 554 852	-2 284 705
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/ pensjonsforetak	3	1 301 755	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-287 171 462	-25 578 902
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	22, 23	-30 000 000	-7 126 891
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		0	-12 873 109
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		0	-20 000 000
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader		-5 469 119	-5 972 794
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	5	-6 445 642	-6 734 830
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-11 914 761	-12 707 624
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader			
		-23 274	-22 747
11. Resultat av teknisk regnskap			
		2 037 065	11 772 815

Ikke-teknisk regnskap	Noter	31.12.2019	31.12.2018
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		653 384	166 363
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		11 437 859	10 892 959
12.4 Verdiendringer på investeringer		665 812	-16 953
12.4 Verdiendringer på investeringseiendom		4 022 322	9 242 152
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		28 924	11 881
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		16 808 302	20 296 401
13. Andre inntekter		475	0
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader		-36 028	-11 881
14.2 Andre kostnader		-22 255	-116
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-58 283	-11 997
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		16 750 493	20 284 404
16. Resultat før skattekostnad		18 787 558	32 057 219
17. Skattekostnader	9	-4 717 001	-7 719 165
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		14 070 557	24 338 054
19. Andre inntekter og kostnader		0	0
20. Totalresultat		14 070 557	24 338 054
Avkastning til risikoutjevningssfond	23	-1 305 770	-1 258 217
Overført til risikoutjevningssfond		0	0
Overført til / fra annen opptjent egenkapital		-12 764 787	-23 079 837
Sum overføringer		-14 070 557	-24 338 054

Balanse

Eiendeler i selskapsporteføljen	Noter	31.12.2019	31.12.2018
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	10	209 500 000	204 400 000
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	13, 17	16 073 235	0
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	14, 17	32 090 718	48 896 157
Sum investeringer		258 445 002	253 296 157
3. Fordringer			
3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		510 539	0
3.2 Andre fordringer	20	6 996 458	140 067
Sum fordringer		7 506 997	140 067
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		37 652 638	6 118 118
Sum andre eiendeler		37 652 638	6 118 118
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	21	1 512 254	0
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 512 254	0
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		305 116 891	259 554 343

Eiendeler i kundeporteføljen	Noter	31.12.2019	31.12.2018
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer	10	141 300 000	112 500 000
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	12	292 220 039	234 076 709
6.3.2 Utlån og fordringer		0	0
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	13, 17	782 717 649	705 019 570
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	14, 17	827 910 301	739 786 328
6.4.3 Utlån og fordringer	16, 17	24 185 059	23 460 553
6.4.4 Finansielle derivater	15, 17	11 119 236	0
Sum investeringer i kollektivporteføljen		2 079 452 284	1 814 843 161
SUM EIENDELER		2 384 569 175	2 074 397 503

Egenkapital og forpliktelses	Noter	31.12.2019	31.12.2018
10. Innskutt egenkapital			
10. Innskutt egenkapital		106 205 037	99 105 037
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond	23	29 334 568	28 028 798
11.2 Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital		132 615 014	119 850 227
Sum opptjent egenkapital		161 949 582	147 879 025

13. Forsikringsforpliktelses - kontraktsfastsatte forpliktelses

13.1 Premiereserve mv.	23, 24	1 684 927 117	1 548 172 189
13.2 Tilleggsavsetninger	23, 24	155 324 070	141 212 357
13.3 Kursreguleringsfond	23, 24	174 849 280	69 797 556
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	22, 23, 24	35 017 249	27 632 261
Sum forsikringsforpliktelses – kontraktsfastsatte forpliktelses		2 050 117 716	1 786 814 363

Egenkapital og forpliktelseser	Noter	31.12.2019	31.12.2018
15. Avsetninger for forpliktelseser			
15.2 Forpliktelseser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelseser ved periodeskatt	28	4 930 148	4 728 854
15.2.2 Forpliktelseser ved utsatt skatt	28	29 515 665	29 715 577
15.3 Andre avsetninger for forpliktelseser	28	295 791	-9 002
Sum avsetninger for forpliktelseser		34 741 604	34 435 429
16. Forpliktelseser			
16.1 Finansielle derivater		0	5 661 424
16.3 Andre forpliktelseser	27	31 555 236	502 225
Sum forpliktelseser		31 555 236	6 163 649
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSEER		2 384 569 175	2 074 397 503

Styret i Molde kommunale pensjonskasse
Molde 27. mars 2020

Dokumentet er signert elektronisk.

Roar Beck
styreleder

Bodil Palma Hollingsæter

Ann Heidi Paulsen Orvik

Øystein Solli

Lars Petter Kjerstad

Magne Orten
daglig leder

Oppstilling av endringer i egenkapital 31.12.2018

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko- utjevningssfond	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.2017	99 105 037	26 770 581	96 770 390	123 540 971	222 646 008
Resultat før andre inntekter og kostnader			24 338 054	24 338 054	24 338 054
Andre inntekter og kostnader			0	0	0
Totalresultat			24 338 054	24 338 054	24 338 054
Endring i risikoutjevningssfond		1 258 217	-1 258 217	0	0
Sum disponeringer		1 258 217	23 079 837	24 338 054	24 338 054
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.2018	99 105 037	28 028 798	119 850 227	147 879 025	246 984 062
Resultat før andre inntekter og kostnader			14 070 557	14 070 557	14 070 557
Andre inntekter og kostnader			0	0	0
Totalresultat			14 070 557	14 070 557	14 070 557
Endring i risikoutjevningssfond		1 305 770	-1 305 770	0	0
Sum disponeringer		1 305 770	12 764 787	14 070 557	14 070 557
Endring i innskutt egenkapital	7 100 000				7 100 000
Egenkapital pr. 31.12.2019	106 205 037	29 334 568	132 615 014	161 949 582	268 154 619

Kontantstrømoppstilling

Eiendeler og forpliktelser	2019	2018
Innbetalte premier	130 485 577	111 445 793
Overført premiereserve fra andre selskap	17 578 700	0
Utbetalt gjenforsikring	-75 000	-50 000
Utbetale pensjoner	-57 558 225	-61 950 914
Innbetalinger refusjoner	6 375 725	6 154 944
Utbetalinger refusjoner	-3 769 813	-2 533 926
Innbetalinger vedrørende driften	17 275 939	16 797 249
Innbetalinger av renter og utbytte		
Innbetalinger av renter	22 294 225	24 186 231
Utbetalinger av renter	-22 255	-116
Innbetalinger av utbytte	9 256 958	3 845 561
Forhåndsbetalt pensjon	0	0
Utbetaling av skatt	-4 715 619	-59 917
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-50 988	-171 316
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-6 657 484	-13 338 032
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	130 417 740	84 325 557
Realisert gevinst ved salg av investeringer	73 665 026	76 804 470
Realisert tap ved salg av investeringer	-30 978 253	-33 959 336
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-157 523 167	-114 853 392
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-114 836 394	-72 008 258
Innbetaling av kjernekapital	7 100 000	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	7 100 000	0
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	22 681 346	12 317 300
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	17 668 634	5 351 335
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	40 349 981	17 668 634

Noter

NOTE 1: Regnskapsprinsipper

Generelt

Regnskapet er satt opp i samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsloven og forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. For pensjonsforetak kommer reglene i IFRS til anvendelse der dette fremgår årsregnskapsforskriften. Dette gjelder blandt annet ved innregning og måling av finansielle instrumenter og forsikringsforpliktelser. Noteopplysningene er utarbeidet etter årsregnskapsforskriftens kapittel 5.

Investerings eiendommer

Eiendommer som leies ut er klassifisert som investeringseiendommer. Investerings eiendommer vurderes til virkelig verdi. Verdien vurderes på rapporteringstidspunkt. Endringer i verdi føres over resultatregnskapet.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Evt. utsatt skatt balanseføres som gjeld.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte pensjoner fratrukket fraflyttede premiereserver og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetninger.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre inntekter og kostnader.

Resultat til forsikringskundene

Garantert avkastning på premiereserven og premiefondet samt øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten garantert avkastning og tildeling til forsikringskundene.

Premiereserve mv.

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av opptjente pensjonsforpliktelser i pensjonskassen.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har pensjonskassen anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsfondet. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til 12% av premiereservene.

Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av den enkeltes kundes renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet i posten til/ fra tilleggsavsetning. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier fra sponsor og tilført garantert rente. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Kursreguleringsfond

Årets netto urealisert gevinst / tap på finansielle eiendeler i kollektivporteføljen til virkelig verdi føres mot kursreguleringsfondet i balansen og inngår således ikke i årets resultat. Dersom denne porteføljen av finansielle omløpsmidler viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet. Dersom finansielle omløpsmidler vurderes til å ha et konstatert varig verditap blir verdiendringen på disse papirene resultatført.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

Tilstrekkelighetstest

En tilstrekkelighetstest skal utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning).

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handels-

dag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

For finansielle eiendeler som ikke er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til beste estimat i fra forvalter, årsoppgave eller til VPS kursen pr. 31.12.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Klassifisering og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall
-

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Finansielle eiendeler som aksjer, andeler, obligasjoner og fordringer på kredittinstitusjoner klassifiseres til virkelig verdi over resultatet og måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som pensjonskassen har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall. Holdt til forfall eiendeler regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Finansielle derivater

Et finansielt derivat er en kontrakt som har følgende tre kjennetegn:

- * Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på

finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende")

- * Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer

kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer

- * Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Finansielle derivater klassifiseres i kategorien til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen i samsvar med IAS 39 og vurderes til virkelig verdi.

NOTE 2: Premieinntekter

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Teminpremie 01.01. inkl. engangspremie og endringspremie	141 625 278	121 193 906
Administrasjonspremie	5 235 137	14 727 445
Forvaltningspremie	6 980 182	4 429 849
Rentegarantipremie	1 814 843	1 798 710
Sum Forfalt Premie	155 655 440	142 149 910
Årspremie innbetalt	128 015 162	111 445 793
- herav trukket fra medlemmer	15 801 545	14 635 863
Belastet premiefondet	25 169 863	30 704 117
Fakturert premie pr 31.12.2019, men ikke innbetalt	2 470 415	0
Sum premieinntekter	155 655 440	142 149 910

NOTE 3: Overføring av premiereserve, pensjonskapital og tilleggsavsetninger

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019		2018	
	Beløp	Antall	Beløp	Antall
Midlertidige forskjeller				
Tilflyttet Premiereserve	17 578 700	16		
Tilflyttet Tilleggsavsetninger				
Tilflyttet kursreserve				
Tilflyttet Premiefond				
Tilflyttet Fond for regulering av pensjoner mm.				
1.3 gjelder overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	17 578 700	0	0	0
5.2 Gjelder overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak / pensjonsforetak av enkeltpersoner fra pensjonskassen ved fratredelse	0	0	0	0
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	1 301 755	0	0	0

NOTE 4: Pensjoner

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Alderspensjon	-46 748 704	-40 319 328
Ektefelle- og samboerpensjon	-4 814 284	-2 781 440
Uførepensjon	-11 681 433	-11 586 474
Barnepensjon	-212 420	-299 286
AFP	-4 825 776	-5 858 620
Pensjon utbetalt av andre	-253 045	0
Mottatte refusjonspensjoner	6 375 725	6 154 944
Utbetalte refusjonspenger	-3 769 813	-2 533 926
Sum utbetalte pensjoner brutto	-65 929 749	-54 690 204

NOTE 5: Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Revisjonshonorar *	147 526	115 424
Administrasjonskostnader	3 965 460	3 625 716
Aktuarhonorar	745 105	981 004
Finanstilsynsavgift	68 355	55 222
Andre kostnader	1 519 196	1 957 464
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	6 445 642	6 734 830

* Revisjonshonorar

Lovpålagt revisjon	140 000	115 424
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	7 526	0
Sum	147 526	115 424

NOTE 6: Transaksjoner med nærstående parter

	Tilknytning	Type transaksjon	Beløp
Innbetalt fra:			
Molde kommune	Pensjonskassens sponsor	Premie og andre kostnader	121 666 641
Molde Kino	Pensjonskassens sponsor	Premie og andre kostnader	122 285
Moldebadet KF	Pensjonskassens sponsor	Premie og andre kostnader	944 802
Molde Vann og Avløp KF	Pensjonskassens sponsor	Premie og andre kostnader	3 185 742
Molde Eiendom KF	Pensjonskassens sponsor	Premie og andre kostnader	2 758 057
Molde Eiendom KF	Pensjonskassens sponsor	Husleieinntekter	24 702 943
Utbetalt til:			
Molde kommune	Pensjonskassens sponsor	Administrasjonskostnader	178 624
Molde Eiendom KF	Pensjonskassens sponsor	Eiendomsdrift	21 916 232
Storebrand Pensjonstjenester AS	Ekstern leverandør av medlemsadministrasjon, aktuærtjenester og utbetaling av pensjoner	Aktuar- og Administrasjonshonorar	4 855 387

Årspremien betales inn av de enkelte selskapene som er medlem av Pensjonskassen.

Deler av bygningen som Pensjonskassen eier leies av Molde kommune som betaler husleie til Pensjonskassen fra Molde Eiendom KF.

Storebrand Pensjonstjenester AS leverer medlem-

sadministrasjon, aktuærtjenester, står for utbetaling av pensjoner.

NOTE 7: Antall ansatte

	2019	2018
Gjennomsnittelig antall ansatte	1	1

NOTE 8: Ytelser til ledende personer

	Beløp
Daglig leder:	
Magne Orten	583 023
Styret:	
Roar Beck	118 761
Thorbjørn Myhre	59 320
Mathias Øvrebø	51 964
Anne Mari Mordal	49 433
Margareth Hoff Berg	49 433

Daglig leder er ansatt i 60% stilling og har ingen avtale om sluttvederlag.

Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser i pensjonskassen.

NOTE 9: Skatt

Nedenfor er gitt spesifisering over forskjellen mellom det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag.

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Resultat av teknisk regnskap	2 037 065	11 772 815
Resultat av ikke-teknisk regnskap	16 750 493	20 284 404
Resultat før skattekostnad	18 787 558	32 057 219
+/- Permanente forskjeller	43 963	0
+/- Tilbakeført urealvert gevinster/tap selskapsportefølje	0	
+/- Endring i midlertidige forskjeller	799 649	125 987 230
- Fremførbart underskudd	0	-139 493 763
Årets skattegrunnlag	19 631 170	18 550 687
Skattesats	25 %	25 %
Skatt	4 907 793	4 637 672
+/- Kildeskatt	0	0
Formuesskatt	22 355	91 182
Betalbar skatt	4 930 148	4 728 854
Skattekorreksjoner tidligere år	-13 235	-386 322
Utsatt skatt/skattefordel - netto endring	-199 912	3 376 633
Årets skattekostnad	4 717 001	7 719 165

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019		2018		Netto endring
	Skatteøkende	Skatte-reducerende	Skatteøkende	Skatte-reducerende	
Midlertidige forskjeller					
Saldo på Gevinst- og Taps-konto	34 234 062		42 792 577		8 558 515
Urealiserte verdier i selskapsporteføljen utenfor fritaksmetoden	543 751		-122 060		-665 812
Finansielle anleggsmidler HTF-obligasjoner i selskapsporteføljen	-		-		-
Investeringsseiemdom i selskapsporteføljen (MF 3)	83 284 844		76 191 789		-7 093 055
Pensjonsforpliktelse, endring i netto forpliktelse					-
Risikoutjevningfond 2017					-
Sum midlertidige forskjeller	118 062 657	0	118 862 306	0	799 649
Fremførbart underskudd	-	-	-	-	-
Utligning	-118 062 657	-118 062 657	-118 862 306	-118 862 306	-
Opp-/nedskrivning anleggsmidler / kursreguleringsfond				-	-

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019		2018		Netto
Netto midlertidige forskjeller	0	-118 062 657	0	-118 862 306	799 649
Risikoutjevningfond gir ikke utsatt skatt					-
Fører ikke utsatt skattefordel	-	-	-	-	-
Grunnlag balanseføring	0	118 062 657	0	118 862 306	-799 649
Skattesats	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
Utsatt skatt / skattefordel	-	29 515 664	-	29 715 577	-29 515 664
Utsatt skatt i balansen pr. 31.12.2018					29 715 577
Endring utsatt skatt / skattefordel					-199 912

NOTE 10: Investeringseiendommer

Molde kommunale pensjonskasse eier fire eiendommer.

Rådhusplassen 1 (gnr. 24, bnr. 1256) er beliggende i Molde sentrum med en meget attraktiv beliggenhet, der hovedfasaden ligger ut mot Storgata og Rådhusplassen.

Mot nord ligger Kirkebakken. Molde Eiendom KF leier bygningen på en uoppsigelig kontrakt, noe som i seg selv medfører svært lav risiko for en eventuell kjøper.

Begrunnelsen for dette er at Molde kommune med svært stor sannsynlighet vil ha sine administrasjonslokaler på denne eiendommen, uavhengig av den pågående kommunereformen. Bygningen er påkostet en god del det siste året og fremstår som godt vedlikeholdt.

Som uavhengig takstmann har pensjonskassen engasjert firmaet Hammerø & Storvik Prosjekt AS fra Molde til å taksere eiendommen til markedsverdi.

Markedsverdi er vurdert ut fra foreliggende leieavtale (uoppsigelig), bygningens standard, tekniske verdier, beliggenhet og eventuelt potensiale i bygg/tomt.

Storgata 31 (gnr. 24, bnr. 838) er beliggende midt i Molde sentrum med en meget attraktiv beliggenhet ut mot Storgata/Rådhusplassen/Kirkebakken og mot nord Rådhuset.

Molde kommune ved Molde Eiendom KF leier bygningen på en uoppsigelig kontrakt, noe som i seg

selv medfører svært lav risiko for en eventuell kjøper.

Begrunnelsen for dette er at Molde kommune med svært stor sannsynlighet vil ha sine administrasjonslokaler på denne eiendommen.

Bygget er forholdsvis fleksibelt når det gjelder ominnredning, siden det stort sett er fasadeveggene som er bærerendende.

Bygningen er renovert og oppgradert innvendig i perioden 2018/2019. Etter ombyggingen er bygningens standard betydelig bedre enn tidligere, og vil være kurant til all form for servicevirksomhet og kontor.

Som uavhengig takstmann har pensjonskassen engasjert firmaet Hammerø & Storvik Prosjekt AS fra Molde til å taksere eiendommen til markedsverdi. Markedsverdi er vurdert ut fra foreliggende leieavtale (uoppsigelig), en ferdig rehabilitert bygning, tekniske verdier, beliggenhet og eventuelt potensiale i bygg/tomt.

Storgata 33 (gnr. 24, bnr. 841) Eiendommen er beliggende i Molde sentrum, Storgata - meget attraktiv beliggenhet inntil Rådhusplassen. I øst grenser eiendommen til Tårngata Molde Eiendom KF leier bygningen på en uoppsigelig leiekontrakt, noe som i seg selv medfører svært lav risiko for en eventuell kjøper. Begrunnelsen for dette er at Molde kommune med svært stor sannsynlighet vil ha sine administrasjonslokaler på denne eiendommen, uavhengig av den pågående kommunereformen.

Bygget er forholdsvis fleksibelt når det gjelder ominnredning.

nredning, siden det stort sett er fasadeveggene som er bærerende.

Som uavhengig takstmann har pensjonskassen engasjert firmaet Hammerø & Storvik Prosjekt AS fra Molde til å takserer eiendommen til markedsverdi.

Markedsverdi er vurdert ut fra foreliggende leieavtale (uoppsigelig), bygningens standard, tekniske verdier, beliggenhet og eventuelt potensiale i bygg/tomt.

Godtfred Lies Plass 2 (gnr. 24 bnr. 1352) Eiendommen er beliggende i Molde sentrum, vestre del av Storgata. Meget attraktiv beliggenhet rett nordest for bussholdeplassen.

Hele bygningen leies ut til Molde kommune ved Molde Eiendom KF og benyttes av Flyktnings-

tjenesten på en langsiktig leieavtale for 10 år. Eiendommen har gunstig beliggenhet i forhold til adkomst og til sentrumsfunksjonene forøvrig. Bygningen er kurrant til all formerfor servicevirksomhet og kontor. Bygget er forholdsvis fleksibelt når det gjelder ominnredning, da bæreegger er plassert omtrent midt i bygget, retning øst/vest.

Som uavhengig takstmann har pensjonskassen engasjert firmaet Hammerø & Storvik Prosjekt AS fra Molde til å takserer eiendommen til markedsverdi.

Eiendommens markedsverdi er vurdert mot normal markedsleie av tilsvarende bygg og standard, tekniske verdier, beliggenhet og eventuelt potensiale i bygg/tomt.

	Rådhuset	Storgata 31	Storgata 33	Godtfred Lies Plass 2	Sum
Inngående balanse	204 400 000	28 200 000	44 300 000	40 000 000	316 900 000
Årets tilgang / avgang	1 077 678	22 481 022	0	345 904	23 904 603
Justering til virkelig verdi	4 022 322	4 318 978	1 000 000	654 096	9 995 397
Andre endringer	0		0	0	0
Utgående balanse	209 500 000	55 000 000	45 300 000	41 000 000	350 800 000
2.1.1 Investeringseiendommer	Selskapsportefølje				209 500 000
6.1.1 Investeringseiendommer	Kollektivportefølje				141 300 000
Sum					350 800 000

NOTE 11: Anlegg og utstyr

	Driftsløsøre	IT-utstyr	Sum
Anskaffelseskost IB	21 329	22 894	44 223
Tilgang anskaffelseskost	0	0	0
Avgang anskaffelseskost	0	0	0
Anskaffelseskost UB	21 329	22 894	44 223
Avskrivning IB	-21329	-22894	-44223
Tilgang avskrivning	0	0	0
Avgang avskrivning	0	0	0
Avskrivning UB	-21329	-22894	-44223
Netto bokført verdi	0	0	0
Avskrivningsplan og økonomisk levetid:	Lineær 20 %	Lineær 33 %	

NOTE 12: Obligasjoner som holdes til forfall

Debitorkategori	Pålydende	Anskaffelses-	Balanseført	Virkelig	Gjenstående
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	13 000 000	13 001 300	12 994 483	13 150 489	6 817
- Selskapsobligasjoner	273 000 000	275 797 010	274 279 620	280 047 997	1 517 390
- Verdipapiriserte obligasjoner	-	-			
Sum	286 000 000	288 798 310	287 274 103	293 198 486	1 524 207
Herav børsnotert	167 500 000	169 198 530	168 694 473	174 479 545	504 057
Modifisert durasjon/WAL (Weighted Average Life)			2,52		
Gjennomsnittlig effektiv rente /Amortisert Yield			4,22		
Opptjent ikke forfalte renter			4 945 937		
NOK	286 000 000	288 798 310	292 220 039	293 198 486	
Beholdningsendringer					
Inngående balanse			234 076 709		
Tilgang			109 000 000		
Avgang			-49 500 000		
Årets periodiserte over-/underkurs			-6 302 607		
Nedskrivninger/reverseringer			0		
Opptjent ikke forfalte renter			4 945 937		
Utgående balanse			292 220 039		
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	Selskapspor- tefølje		0		
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	Kollektivporte- følje		292 220 039		
Sum			292 220 039		

NOTE 13: Aksjer og andeler

Aksjer	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert verdi (tap)/gevinst	Nivå
B2holding ASA	93 144	646 737	889 991	243 254	1
Sum aksjer		646 737	889 991	243 254	
Aksjefond					
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	22 872	36 053 418	69 592 724	33 539 306	2
ODIN Europa A Fund hedged to BM	515 879	47 802 432	60 786 038	12 983 606	2
Storebrand Aksje Innland	1 037	53 725 090	58 733 586	5 008 496	2
Storebrand Global Indeks B	38 516	89 090 604	122 849 377	33 758 774	2
Storebrand Global Multifactor A	18 209	41 492 668	45 669 366	4 176 698	2
Storebrand Global Solutions A	19 646	56 576 845	60 251 753	3 674 908	2
Storebrand Indeks - Norge	14 395	23 001 135	24 534 470	1 533 334	2
Storebrand Indeks Nye Markeder A	24 990	40 974 256	45 378 993	4 404 737	2
Storebrand Global Indeks Valutasikret B	12 493	14 988 034	16 073 235	1 085 201	2
Sum aksjefond		403 704 482	503 869 542	100 165 060	
Private equity					
Storebrand Int. Private Eq. 16 Ltd - Class B-1	7 563 473	7 000 000	8 890 925	1 890 925	3
Storebrand Int. Private Eq. 17 Ltd - Class B-1	6 676 818	6 500 000	7 702 795	1 202 795	3
Storebrand International Private Eq 18 Class B-1	3 840 094	3 000 000	2 460 634	-539 366	3
Storebrand International Private Eq 19 Class B-2	2 500 000	2 500 000	2 373 346	-126 654	3
Storebrand International Private Equity 13 - B-1	4 024 600	6 689 452	13 074 155	6 384 703	3
Storebrand International Private Equity VIII LtdB5	909 841	2 856 628	4 565 804	1 709 176	3
Storebrand International Private Equity X Ltd B5	3 348 907	5 706 203	8 409 128	2 702 925	3
Storebrand International Private Equity XI Ltd B5	4 383 533	7 640 936	13 267 673	5 626 737	3
Storebrand International Private Equity XII Ltd B5	3 345 315	7 213 169	12 136 707	4 923 538	3
Sum private equity		49 106 388	72 881 166,32	23 774 779	
Eiendomsfond					
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	126 021 208	151 189 690	158 486 792	7 297 101	3
Sum eiendomsfond		151 189 690	158 486 792	7 297 101	

Aksjer	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert verdi (tap)/gevinst	Nivå
Egenkapitalbevis					
Sparebank 1 Nord-Norge	164 846	11 373 458	12 940 411	1 566 953	1
SpareBank 1 SMN Egenkapitalbevis	129 883	12 959 986	13 014 277	54 291	1
SpareBank 1 SR Bank ASA	104 480	10 213 910	10 448 000	234 090	1
Sparebanken 1 Buskerud-Vestfold	81 125	3 044 773	3 212 550	167 777	1
Sparebanken Vest Egenkapitalbevis	123 958	6 702 618	7 858 937	1 156 319	1
Totens Sparebank	12 072	1 533 342	1 678 008	144 666	1
Helgeland Sparebank Egenkapitalbevis	23 537	1 917 666	1 977 108	59 442	1
SpareBank 1 Østlandet	124 693	10 460 769	11 534 103	1 073 334	1
Sum Egenkapitalbevis		58 206 523	62 663 393	4 456 871	
Sum aksjer og andeler		662 853 819	798 790 884	135 937 065	
Herav Børsnoterte aksjer og andeler			0		
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Kollektivportefølge	647 865 785	782 717 649	134 851 864	
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Selskapsportefølge	14 988 034	16 073 235	1 085 201	
Sum		662 853 819	798 790 884	135 937 065	

NOTE 14: Rentebærende verdipapirer

Obligasjonsfond utland (NOK)	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert verdi (tap)/gevvinnt	Nivå
PIMCO Global Bond Fund NOK	78 000 000	92 246 601	14 246 601	2
PIMCO Global Investment Grade Credit Fund	83 000 000	102 080 931	19 080 931	2
Sum obligasjonsfond utland (NOK)	161 000 000	194 327 532	33 327 532	
Obligasjonsfond Norge				
DNB Obligasjon III	111 528 143	109 314 402	-2 213 741	2
Storebrand Global Kreditt IG B	181 036 932	181 015 699	-21 233	2
Storebrand Norsk Kreditt IG B	151 035 398	148 830 741	-2 204 657	2
Storebrand Rente+ A	42 255 794	43 496 936	1 241 142	2
Storebrand Norsk Kreditt IG B	15 421 892	15 055 438	-366 454	2
Sum obligasjonsfond Norge	501 278 159	497 713 215	-3 564 944	
Sum obligasjoner og obligasjonsfond	662 278 159	692 040 747	29 762 588	
Pengemarkedsfond / særvilkår bank				
Storebrand Høyrente	86 932 338	86 428 393	-503 944	2
Storebrand Likviditet B	65 243 515	64 496 598	-746 917	2
Storebrand Likviditet B	17 210 275	17 035 280	-174 995	2
Sum pengemarkedsfond / særvilkår bank	169 386 129	167 960 272	-1 425 857	
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	831 664 288	860 001 018	28 336 731	
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	Kollektivportefølje	799 032 120	827 910 301	28 878 181
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	Selskapsportefølje	32 632 167	32 090 718	-541 450
Sum		831 664 288	860 001 018	28 336 731

NOTE 15: Finansielle derivater

Finansielle derivater klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld	Netto nominelt volum	Brutto nominelt volum	Markedsverdi	Nivå
Valutaterminer	144 488 609	571 268 609	11 119 236	2
Sum valutaderivater	144 488 609	571 268 609	11 119 236	
Sum derivater	144 488 609	571 268 609	11 119 236	
2.4.4 Finansielle derivater	Selskapsportefølje		0	
6.4.4 Finansielle derivater	Kollektivportefølje		11 119 236	

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke balanseføres. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til nominelt beløp (volum).

Nominelt beløp beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater og er et uttrykk for omfang og risiko i derivat-posisjonene. Brutto nominelt beløp gir et uttrykk for omfanget, mens netto nominelt beløp gir et bilde av derivatets risikoposisjon.

NOTE 16: Utlån og fordringer

Tall i 1000 kr		2019	2018
Bankinnskudd		2 697 343	11 550 516
Fordringer på selskap		22 268 765	11 910 037
Sum		24 966 108	23 460 553
6.4.3 Utlån og fordringer	Kollektivportefølje	24 185 059	23 460 553
2.4.3 Utlån og fordringer	Selskapsportefølje	781 049	0
Sum		24 966 108	23 460 553

NOTE 17: Virkelig verdi hierarki

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av grunnlaget/kilder som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: grunnlag for virkelig måling er noterte priser (ujusterte) i aktive/likvide markeder for identiske eiendeler eller forpliktelse.

Nivå 2: grunnlag for virkelig verdi måling er annet enn noterte priser inkludert i Nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).

Nivå 3: grunnlag for virkelig verdi måling for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata

(ikke observerbar kilde).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler som måles til virkelig				
verdi med verdiendringer over resultatet				
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	63 553 384	503 869 542	231 367 958	798 790 884
Rentebærende papirer	-	860 001 018	0	860 001 018
Finansielle derivater	-	11 119 236	0	11 119 236
Utlån og fordringer	-	24 966 108	0	24 966 108
Sum	63 553 384	1 399 955 904	231 367 958	1 694 877 246
Finansielle forpliktelse som måles til virkelig				
verdi med verdiendringer over resultatet				
Finansielle derivater	-	-	-	-
Sum	-	-	-	-

NOTE: 18. Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	2019	2018	2017	2016	2015
Kapitalavkastningsrente	4,87 %	4,74 %	4,90 %	6,91 %	0,64 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente	10,25 %	-0,90 %	9,96 %	4,44 %	2,03 %
Selskapsporteføljen					
Verdijustert kapitalavkastningsrente	5,87 %	9,53 %	9,17 %	7,47 %	2,14 %

Kapitalavkastning målt etter modifisert Dietz som baserer seg på måling av kontantstrømmer og endringer i markedsverdiene i løpet av en periode. Verdijustert kapitalavkastningsrente angir den beregnede avkastning på forvaltningskapital basert på årets finansinntekter før årtens avsetning til eller overføring fra kursreguleringsfond.

NOTE 19: Finansiell Risiko

Mål og strategier for forvaltningen av Pensjonskassens midler er nedfelt i investeringsstrategi vedtatt av styret. Det langsiktige hovedmålet er å nå en attraktiv avkastning som gir rom for å opprettholde en god solvenskapital og kunne bidra til lavere pensjonskostnader for sponsor.

Kortsiktig mål, det vil si i løpet av det enkelte år, er å oppnå en bokført avkastning stor nok til å dekke den årlige rentegarantien.

Avkastningsmålsetningene, både på lang og kort sikt, skal søkes nådd ved en diversifisert portefølje av investeringsalternativer, kombinert med dynamisk allokering mellom de ulike aktiva- og risikoklassene.

Oppfølging av porteføljens sannsynligheter for måloppnåelse, samt risiko og allokering tilknyttet de enkelte aktivaklasser, skjer i månedlig rapportering. Porteføljerapporter sammen med rapporter for solvenskapitaldekning og markedsutvikling gjennomgås i styremøtene og gir grunnlag for konkrete vurderinger og beslutninger rundt endringer i porteføljens sammensetning og risikonivå.

De mest vesentlige risikofaktorene i porteføljens utsatt for er aksjemarkedsrisiko, kreditt-/spreadrisiko, renterisiko i markedet for næringseiendom

og valutarisiko. Videre er porteføljen eksponert for motparis risiko. Samlet sett ansees kredittrisikoen i Pensjonskassens portefølje å være tilfredsstillende. Med hensyn til valutarisiko, er det nedfelt i Pensjonskassens inverte ringsstrategi at denne i størst mulig grad skal reduseres. Denne strategien har vært fulgt gjennom hele året.

Ved årets slutt er bildet stort sett i tråd med de tilpasninger som er gjennomgått ovenfor. Porteføljens svingningsrisiko ansees å være moderat/lav ved utgangen av rapporteringsåret.

Pensjonskassen har en diversifisert portefølje av aksjefond. Porteføljen er sammensatt slik at den forventes å gi en avkastning og ha en risiko som ikke avviker vesentlig fra de respektive referanseindekser. Om lag 50% av aksjeporteføljens er investert i instrumenter med et investeringsunivers tilsvarende verdensindeksen.

Bortsett fra kassens investeringer i private equity fond, er investeringene i all hovedsak i fond med børsnoterte aksjer og er under normale markedsforhold svært likvide.

Private equity porteføljens utgjør om lag 10% av total aksjeportefølje. Pensjonskassens risikoprofil er i all hovedsak uendret gjennom året.

NOTE 20: Andre fordringer

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Kundefordringer	2 690 482	140 067
Mellomværende sponsor	1 803 350	-
Andre kortsiktige fordringer	2 093 180	-
Mellomværende megler	409 446	-
Sum	6 996 458	140 067

NOTE 21: Forskuddsbetalte kostnader og ikke opptjente mottatte inntekter

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Fordring på forfalt utbytte	1 512 254	0
Fordring på forfalt renter	-	-
Andre forskuddsbetalte kostnader	-	-
Andre opptjente ikke forfalte inntekter	-	-
Sum	1 512 254	0

NOTE 22: Premiefond fordelt på foretak

Premiefond per enhet	Molde kommune	Molde Kino	Molde-badet	Molde Vann & avløp	Molde Eiendom	Totalt
Inngående balanse	19 878 773	267 723	1 727 937	3 066 082	2 691 744	27 632 261
Innbetalinger		113 320	24 316			137 636
Premiefritak						0
Premiefritak belastet premiefond						0
Tilbakeført premie	1 938 206		46 737	54 608	12 807	2 052 358
Overføringer						0
Garantert rente	355 958	5 465	34 293	56 347	50 431	502 494
Uttak fra premiefond	-21 068 432	-85 079	-332 473	-2 271 334	-1 550 181	-25 307 499
Resultatfordeling						
Utgående balanse	1 104 505	301 429	1 500 810	905 703	1 204 802	5 017 250

	2019	2018	2017
Premiefond	5 017 250	27 632 261	36 051 672
Årets premie (premietilskudd)	155 655 440	142 149 910	131 089 794
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,0	0,2	0,3
Premiefondet i % av ordinær premie	3,2 %	19,4 %	27,5 %

Premiefondets anvendelse de siste 3 år	2019	2018	2017
Inngående balanse	27 632 261	36 051 672	50 108 804
Sum premie	-155 655 440	-142 149 910	-131 089 794
Innbetalt til premiefond/ belastet premiefond	130 485 577	111 445 793	93 772 589
Tilflytting/Fraflytting		0	0
Tilbakeført premie	2 052 358	1 623 592	2 294 915
Garantert rente	502 494	661 113	965 158
Premiefritak		0	0
Fordring knyttet til premieinntekten			
For høy premie			
Resultatdisponering (til/fra fond)	0	20 000 000	20 000 000
Utgående balanse	5 017 250	27 632 261	36 051 672

NOTE 23: Endring i forsikringsforpliktelse

	Premiereserve	Tilleggs- avsetning	Kursregule- rings-fond	Premiefond	Sum	Risiko- utjevning- fond
1. Inngående balanse	1 548 172 189	141 212 357	69 797 556	27 632 261	1 786 814 363	28 028 798
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse						
2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	136 754 928	44 111 713	105 051 724	2 554 852	288 473 217	0
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)	0	0	0	0	0	1 305 770
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)	0	0	0	0	0	0
2.4 Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)	0	0	0	0	0	0
2.5 Justering av forsikringsforpliktelse fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 9.8)	0	0	0	0	0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	1 684 927 117	185 324 070	174 849 280	30 187 113	2 075 287 579	29 334 568
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse						
3.1 Overføringer mellom fond	0	0	0	0	0	0
3.2 Overføringer til/fra pensjonskassen	0	0	0	-25 169 864	-25 169 864	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	0	0	0	-25 169 864	-25 169 864	0
4. Utgående balanse	1 684 927 117	185 324 070	174 849 280	5 017 249	2 050 117 716	29 334 568

NOTE 24. Forsikringsforpliktelser fordelt på hovedbransje og delbransjer

Samtlige forsikringsforpliktelser tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring som fordeles på delbransjene foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg og fripoliser.

Kollektivporteføljen	Premie-reserve	Tilleggs-avsetning	Kursregulerings-fond	Premiefond, fond for regulering av pensjon og uførepensjon	Sum
Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg	1 684 927 117	185 324 070	174 849 280	5 017 249	2 050 117 716
Fripoliser	0	0	0	0	0
Balanse 31.12.2019	1 684 927 117	185 324 070	174 849 280	5 017 249	2 050 117 716

Beregningsgrunnlag

For dødelighet og sivilstandselementer benytter pensjonskassen tariffgrunnlaget K2013 med Finanstilsynets minstekrav til marginer.

For den premiebetalnede porteføljen benyttes egen uføretariff basert på pensjonskassens risikoeksponering og erfaringer, mens for fripolisebestanden benyttes Storebrands "KU" tariff. Gjennomsnittlig grunnlagsrente var 2,54 prosent pr. 31.12.2019. Pre-

miefondet er i regnskapsåret tilført en rente på 2,0 prosent.

Tilstrekkelighetstest

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter. Kassen er fullt oppreservert etter K2013

NOTE 25: Beskrivelse av pensjonsordningen

Navn på arbeidsgiver

Molde kommune   Molde Vann og avløp KF
Moldebadet KF   Molde Eiendom KF
Molde Kino AS

Type pensjonsordning

Pensjonsordningen er en offentlig tjenstepensjonsordning etter Hovedtariffavtalen i kommunal sektor.

Vi viser til Hovedtariffavtalen for mer informasjon om ytelsene og opptjening.

Arbeidstakernes tilskudd til pensjonsordningen

Arbeidstakerne bidrar med 2 prosent av lønn som tilskudd til pensjonsordningen.

Beskrivelse av pensjonsytelsene

Alderspensjon

- Brutto pensjon for medlemmer født før 1. januar 1963
- Brutto pensjon for opptjening før 1.1.2020 og påslagspensjon fra 1. januar 2020, for medlemmene før 1. januar 1963 og senere

Brutto pensjon beregnes som 66% av pensjons-

grunnlaget før levealdersjustering, avkortet for tjenestetid dersom man ikke har full pensjon (30 år). Brutto pensjon inkluderer folketrygd. Påslagspensjon tjenes opp hvert år med en andel av pensjonsgrunnlaget, og beholdning deles med delingstall ved pensjonstidspunktet.

Ektefellepensjon

Hovedregel er at ektefellepensjon utgjør 9 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Noen medlemmer har rett til brutto ektefellepensjon som utgjør 60 prosent av alderspensjon beregnet etter brutto reglene. Egen inntekt og pensjon fra folketrygd kommer i fradrag.

Uførepensjon

Uførepensjon beregnes etter en påslagsmodell hvor ytelsen er:

3 prosent av lønn opp til 6 G

69 prosent av lønn mellom 6 og 12 G

Et kronetillegg på 0,25 G, maksimalt 6 prosent av lønn for lønn opp til 6 G

Barnepensjon

Barnepensjon utgjør 15 prosent av pensjonsgrunnlaget.

NOTE 26: Bestand, antall medlemmer

	Molde kommune	Molde Kino	Molde- badet	Molde Vann & avløp	Molde Eiendom	Oppsatte	Sum
Antall aktive medl (ekskl uføre)	2 306	2	35	54	65	4685	7 147
Antall pensjonister	1 136	3	3	16	23	213	1 182
herav uførepensjonister	311	1	3	0	7	69	322
herav alderspensjonister	722	1	0	12	14	131	750
herav fleksible pensjonister	2	0	0	0	0	0	2
herav ektefellepensjonister	92	1	0	4	2	12	99
herav barnpensjonister	9	0	0	0	0	1	9
Sum	3 442	5	38	71	88	4 685	8 329

NOTE 27: Andre forpliktelser

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Leverandørgjeld	7 775 168	168 606
Annen gjeld til sponsor		
Gjeld til megler/forvalter	498 158	333 619
Justering gjeld Selskapsporteføljen	22 203 210	
Andre forpliktelser	1 078 700	
Sum forpliktelser	31 555 236	502 225

NOTE 28. Avsetning for forpliktelser

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Skattetrekk, offentlige avgifter	34 445 813	34 444 431
Andre forpliktelser	295 791	-9 002
Sum forpliktelser	34 741 604	5 155 121

NOTE 29: Solvensmarginkapital og solvensmarginkrav

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Solvensmarginkrav		
Kollektiv tjenstepensjon	65 517 826	60 643 174
Etterlattepensjon	3 172 657	2 248 869
Uførepensjon og premiefritak	3 836 574	4 031 950
Sum solvensmarginkrav	72 527 056	66 923 993
Ansvarlig kapital		
Innskutt egenkapital	106 205 037	99 105 037
Opptjent egenkapital	132 615 014	119 850 227
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	-543 751	0
Kjernekapital	238 276 300	218 955 264

(beløp i hele kroner inkl. mva)	2019	2018
Ansvarlig lånekapital som medregnes	0	0
Sum netto ansvarlig kapital	238 276 300	218 955 264

Beløp i 1000 kr	2019	2018
Netto ansvarlig kapital iht solvensmarginregelverket	238 276 300	218 955 264
Tilleggsavsetninger (50 %)	92 662 035	70 606 179
Risikoutjevningfond (50 %)	14 667 284	14 014 399
Solvensmarginkapital	345 605 619	303 575 842
Overskudd solvensmarginkapital	273 078 563	236 651 848
Kapital i prosent av krav	476,5 %	453,6 %

NOTE 30: Risikoanalyse

Pensjonskassen utarbeider kvartalsvise risikoanalyser i samsvar med Finanstilsynets solvenskapitalkrav for livsforsikringsselskap og pensjonskasser. Risikoanalysene omfatter alle vesentlige risikotyper

og beskriver Pensjonskassens evne til å tåle tap i en løpende driftssituasjon. Solvenskapitaldekning er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

Beløp i 1000 NOK	2019	2018
Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	422 275	338 156
Samlet kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	43 727	102 769
Samlet kapitalkrav for helseforsikringsrisiko	0	0
Samlet kapitalkrav for motpartsrisiko	5 802	7 098
Sum kapitalkrav før korrelasjonseffekt	471 805	448 023
Samlet solvenskrav før operasjonell risiko	436 860	379 345
Operasjonell risiko	9 087	7 459
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-66 892	-58 020
Samlet solvenskrav	379 055	328 783
Egenkapital	268 155	246 984
Tilleggsavsetninger	185 324	141 212
Kursreguleringsfond	174 849	69 798
Justering for overgang til markedsverdi	-5 596	79 582
Merverdi av eiendeler utover bokført verdi	5 924	11 053
Buffer for beste estimat for død og uførhet ift. bokførte avsetninger	8 321	9 219
Ansvarlig kapital	636 978	557 848
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	257 923	229 065
Solvenskapitaldekning	168 %	170 %
Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen for forsikrings- tekniske avsetninger	162 %	170 %

Solvenskapitaldekning viser forholdet mellom ansvarlig kapital og samlet solvenskrav.

Basert på oppdaterte markedsverdier for de finansielle investeringene (med unntak av investeringer i eiendom) og renteforutsetninger per 25.03.2020 er solvenskapitaldekningen estimert til 109 % (med overgangsregel). Styret har iverksatt en prosess for å vurdere flere tiltak med sikte på å forbedre solvenskapitaldekningen.

NOTE 31: Resultatanalyse

	Premie-betalende	Risikoprodukt	Sum 2019	Sum 2018
Avkastningsresultat i kollektivporteføljen				
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen	88 865 446		88 865 446	80 545 493
Tilført rente	-44 749 718		-44 749 718	-42 336 453
Avkastningsresultat	44 115 728	0	44 115 728	38 209 040
Overført til premiefond				
	-		-	7 126 891
Overført til tilleggsavsetninger	42 809 958		42 809 958	29 823 932
Sum disponering til forsikringsfond	42 809 958	-	42 809 958	36 950 823
Overført til risikoutjevningsfond	1 305 770		1 305 770	1 258 217
Sum disponering av avkastningsresultat	44 115 728	0	44 115 728	38 209 040
Risikoresultat				
Risikoresultat	-3 998 022		-3 998 022	12 873 109
Overført til premiefond				
			-	12 873 109
Overført til annen opptjent egenkapital	-3 998 022		-3 998 022	
Sum disponering av risikoresultat	-3 998 022	0	-3 998 022	12 873 109
Administrasjonsresultat				
Administrasjons- og forvaltningspremie	12 215 319		12 215 319	13 289 547
Netto frigjort administrasjonsreserve	2 637 190		2 637 190	2 288 965
Forvaltnings- og forsikringsrelaterede kostnader	-11 938 035		-11 938 035	-12 730 371
Administrasjonsresultat	2 914 474	0	2 914 474	2 848 141
Teknisk regnskap				
Avkastningsresultat	44 115 728		44 115 728	38 209 040
Risikoresultat	-3 998 022		-3 998 022	12 873 109
Administrasjonsresultat	2 914 474		2 914 474	2 848 141
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer	1 814 843		1 814 843	7 666 457
Teknisk regnskap	44 847 023	-	44 847 023	61 596 747
Endring i opptjent egenkapital				
Resultat av teknisk regnskap	2 037 065		2 037 065	11 772 815
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	16 808 777		16 808 777	20 296 401
Kostnader i ikke-teknisk regnskap	-58 283		-58 283	-11 997
Skattekostnader	13 235		13 235	-7 719 165

	Premie-betalende	Risiko-produkt	Sum 2019	Sum 2018
Bokført avkastning til RUF	-1 305 771		-1 305 771	-1 258 217
Endring i opptjent egenkapital	17 495 023		17 495 023	23 079 837
Avstemming av endring i opptjent egenkapital				
Opptjent egenkapital 01.01	119 850 227		119 850 227	96 770 390
Opptjent egenkapital 31.12	137 345 250		137 345 250	119 850 227
Endring i opptjent egenkapital	-17 495 023	-	-17 495 023	-23 079 837

32. Gjenforsikring - reassurans

Pensjonskassen har inngått avtale med AON om katastrofegjenforsikring. Maksgrense er 150 MNOK og pensjonskassens egenandel er 5 MNOK.

Ratingen er A+.

Gjenforsikringen dekker tidsperioden 01.01.2019 til 31.12.2019 og er betalt med kr 75 000.

33. Hendelser etter balansedagen

Utviklingen av koronaviruset (Covid-19) som ble oppdaget i januar 2020 ble av WHO erklært som en global pandemi og norske myndigheter har innført de kraftigste tiltakene vi har sett i fredstid. Tilsvarende tiltak er iverksatt globalt.

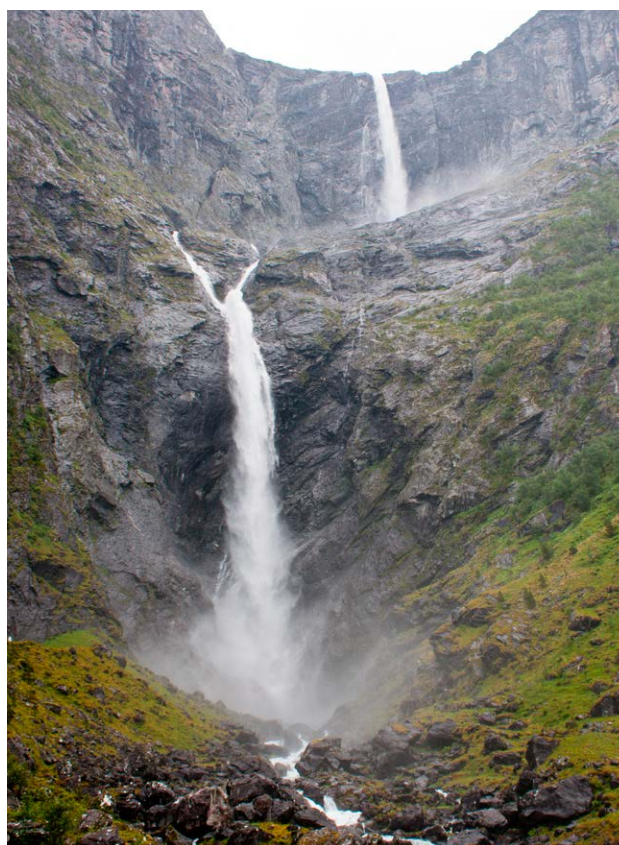
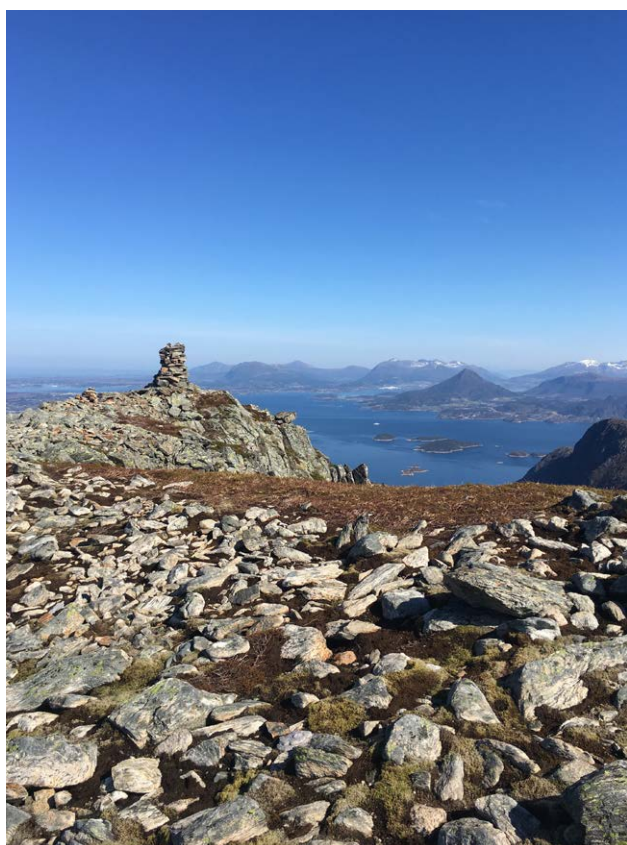
Markedsutviklingen for 2020 viser fallende aksjemarkeder og historiske lavere renter. Det resulterer i reduserte verdier på eiendelssiden mens forpliktelsene øker, noe som svekker solvenskapitaldekningen. 1.1.2020 ble pensjonsordningen for Midsund og Neset flyttet fra KLP og inn i MKP, noe som øker kapitalen og medlemstallet. De tilflyttede midlene fra KLP hadde en mindre andel ansvarlig kapital sammenlignet med pensjonskassen for øvrig. Dette har også bidratt til å svekke solvenskapitaldekningen ytterligere.

Basert på oppdaterte markedsverdier for de finansielle investeringene (med unntak av investeringer i eiendom) og renteforutsetninger per 25.03.2020 er solvenskapitaldekningen estimert til 109 % (med overgangsregel). Styret har iverksatt en prosess for å vurdere flere tiltak med sikte på å forbedre solvenskapitaldekningen.

Årsregnskapet for 2019 ble opprinnelig avlagt av styret 06.03.2020. Grunnet styrkingen av solvenskapitaldekningen ble regnskapet avlagt på nytt 27.03.2020.

Kommunen hvor kultur og natur møtes

Tidligere Molde, Nesset og Midsund kommuner er fra 2020 én kommune og én pensjonsordning.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Molde kommunale pensjonskasse

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Molde kommunale pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i pensjonskassens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle pensjonskassen eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke

vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av pensjonskassens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Denne beretningen erstatter tidligere avgitt beretning, datert 6. mars 2020, som følge av at styret og daglig leder har valgt å avlegge årsregnskap og -beretning på nytt.

Oslo, 3. april 2020
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Molde kommunale pensjonskasse

BERETNING FRA AKTUAR FOR 2019

(alle beløp er angitt i kroner)

De forsikringstekniske beregninger for Molde kommunale pensjonskasse for år 2019 er vurdert å være i samsvar med lov og forskrifter. Det forsikringstekniske oppgjør og fordelingen av pensjonskassens fond, slik dette fremgår av resultatregnskap og balanse, er utført i henhold til lov om forsikringsvirksomhet. Årets forsikringstekniske oppgjør og årets premie er beregnet etter meldt og godkjent beregningsgrunnlag.

Fordeling av brutto premiereserve og antall medlemmer:

Antall forsikrede	31.12.2019	31.12.2018
Aktive	2 562	2 407
Pensjonister	969	908
Oppsatte rettigheter	4 898	4 606
TOTALT	8 216	7 921

Beløp i mill kr

Reserve opptjente ytelser	31.12.2019	31.12.2018
Aktive	643,7	601,3
Pensjonister	835,0	760,4
Oppsatte rettigheter	206,3	186,5
TOTALT	1 684,9	1 548,2
Endring	136,7	

Premiereserve per 31.12.2019 har en gjennomsnittlig grunnlagsrente på 2,52 %. Gjennomsnittlig grunnlagsrente i 2019 var 2,54%. Årets forfalte brutto premie utgjør 155,7 millioner.

Forsikringsteknisk resultat 2019 fordeler seg slik:

Beløp i millioner kr

Renteresultat	44,1
Risikoresultat	-4,0
Administrasjonsresultat	2,9

Renteresultatet er fordelt med 1,3 million til avkastning til RUF og 42,8 millioner til tilleggsavsetninger. Risikoresultatet er belastet egenkapital.

Tilleggsavsetningene er ved utgangen av 2019 på 185,3 millioner Nok. Risikoutjevningfondet er på 29,3 millioner ved utgangen av 2019.

Kapitalavkastningen på kollektivporteføljens midler, beregnet etter modifisert Dietz metode utgjorde 4,9 % i 2019. Verdijustert avkastning var på 10,3 %. Avkastningen på selskapsporteføljens midler utgjorde 5,9 %.

Skøyen, den 27. mars 2020

Lillevold & partners

ansvarshavende aktuar
Isabelle Graasvoll

MOLDE KOMMUNALE
PENSJONSKASSE